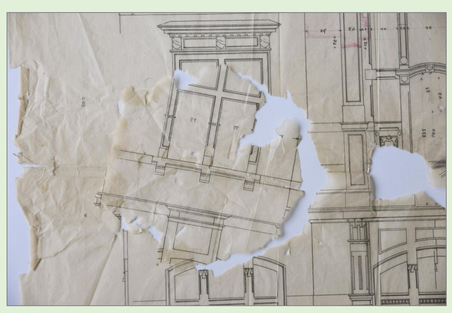
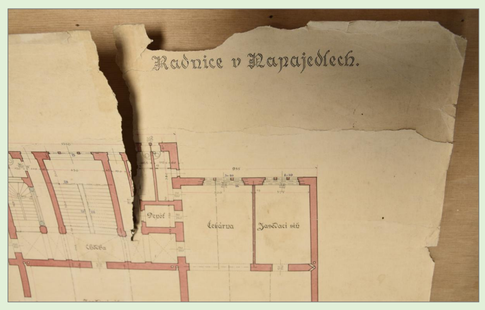
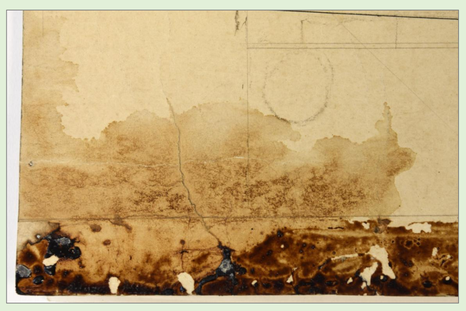
Restaurování plánů Dominika Feye

Pavla Lukasová, Moravský zemský archiv v Brně

V letech 2024 až 2025 proběhlo v MZA restaurování velkoformátových plánů architekta Dominika Feye uložených ve Státním okresním archivu Uherské Hradiště. Archiválie bude možné po provedeném restaurování prezentovat na výstavě a předkládat je badatelům bez obav z dalšího poškození

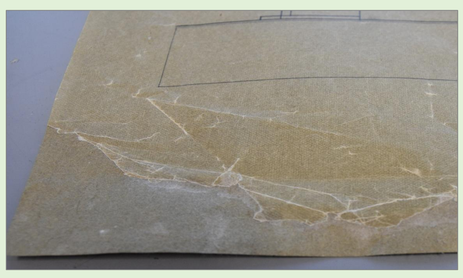
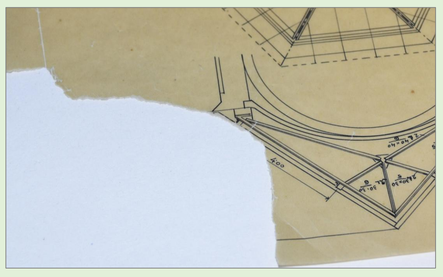
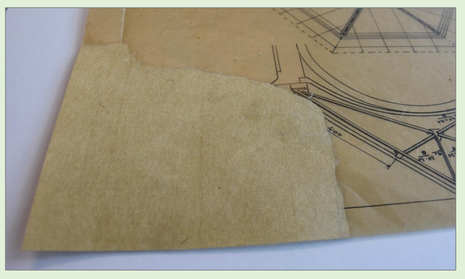
Restaurované plány jsou velmi různorodé použitím podkladových materiálů i psacích látek. Setkáme se s transparentním papírem, kartonem, dřevitou lepenkou, zatíraným plátnem a papíry různých gramáží. Rovněž záznamových prostředků byla použita celá řada, jsou to tuše, tužky, akvarelové a razítkové barvy. Poškození odpovídala použitým materiálům a nevhodnému způsobu uložení. Nejčastějším typem poškození byly praskliny způsobené srolováním a trhliny podložky. Ty byly různého rozsahu. Zasahovaly části podložky, nebo rozdělovaly podložku na několik částí. Následkem četných zátrhů a degradace podložky došlo ke ztrátě materiálu. U adjustovaných plánů se často nacházely zlomy rohů dřevité lepenky, která se v těchto místech štěpila na jednotlivé vrstvy. Vyskytovaly se i zatekliny a poškození způsobená hmyzem.

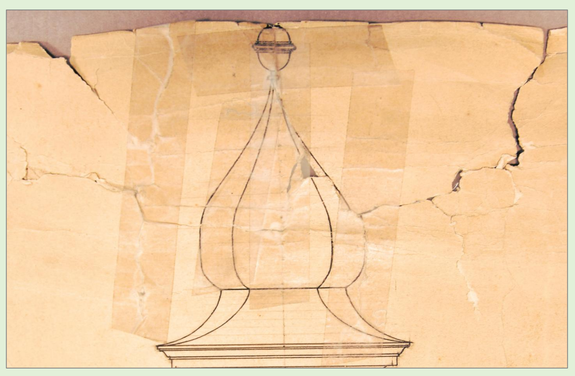
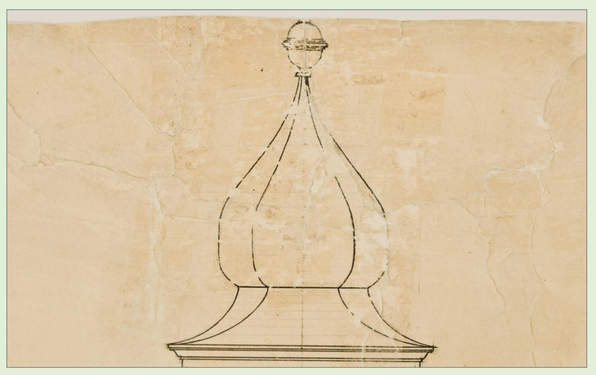

Transparentní papíry byly nejčastěji poškozeny na okrajích. Celkově podléhaly křehnutí a následné degradaci materiálu. Sklady a zlomy na transparentních papírech bylo nutné vyrovnat. Postupně byly lokálně zvlhčeny etanolem a vyrovnány pomocí tepelné špachtle při teplotě max. 55 °C. Zátrhy byly vyspraveny klucelovou fólií aktivovanou etanolem. K doplnění ztrát byl použit dotónovaný japonský papír. Doplňky jsou tónovány rybacelovými a saturnovými azobarvivy. K lepení byla použita Tylose MH 6000.

Nevhodné doplňky, jako jsou přelepy a pásky, mívají často zdegradované adhezivum, které už neplní svou funkci. V našem případě byly trhliny slepeny páskou Filmoplast P, a to i přes záznamové prostředky. Tím došlo při jejich odstraňování k nevratnému poškození obrazové části. K mechanickému snímání lepicích pásek byla použita kovová špachtle. Zbytky lepidla byly dočištěny pomocí pryže. V některých případech bylo nutné k odstranění pásky použít organická rozpouštědla.

U adjustovaných plánů do dřevité lepenky bylo nejčastějším poškozením zlomení rohů a štěpení okrajů lepenky. Při restaurování byly mezi jednotlivé vrstvy rozštěpené lepenky pro její zpevnění vkládány jádra z japonského papíru. Tyto vrstvy byly k sobě následně slepeny lepidlem Tylose MH 6000.

